

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 91 hallituksen esityksen johdosta laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunta on 15 päivänä marraskuuta 1988 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 215 laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta.

Valmisteverotuslaki tuli voimaan lokakuussa 1974. Se sisältää valmisteverotuksen toimittamista eli veron määräämistä, veron maksuunpanoa ja kantoa koskevat säännökset samoin kuin eräiden valmisteverollisten tuotteiden valmistuksessa käytettyjen raaka-aineiden kotimaisten hintojen ja maailmanmarkkinahintojen erotuksena maksettavien hinnanerokorvausten määräämistä ja suorittamista koskevat säännökset. Valmisteverotuslakiin on myöhemmin tehty useita muutoksia.

Valmisteverotuslakia sovelletaan maassa valmistetuista tupakkatuotteista, makeisista, oluesta, virvoitusjuomista, elintarvikkeista, polttoaineista, ravintorasvoista, sokerista, lannoitteista, öljyväkirehuista ja maassa tuotetusta sähköenergiasta suoritettavien valmisteverojen sekä alkoholijuomaveron samoin kuin soveltuvin osin nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksun määräämisessä. Valmisteveron perusteista on säädetty erikseen kussakin edellä mainittua tuotetta ja sähköenergiaa koskevassa valmisteverolaissa.

Valmisteverotuksen ja hinnanerokorvausjärjestelmän valtiontaloudellinen ja yhteiskunnallinen merkitys on huomattava. Valmisteverotuslaki ei muussa lainsäädännössä tapahtuneitten muutosten johdosta eikä muutoinkaan enää täytä sille asetettavia vaatimuksia. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon valmisteverotuksen merkityksen hallitus ehdottaa, että valmisteverotuslakiin tehtäisiin useita käytännön menettelyä koskevia muutoksia.

Hallitus ehdottaa, että valmisteverotuslain veronoikeyksia ja muutoksenhakua koskevat säännökset muutettaisiin vastaamaan voimassa

olevaa tullilainsäädäntöä ja muussa verolainsäädännössä jo toteutettuja muutoksia.

Veronoikeyksimenettelyn soveltamista ehdotetaan laajennettavaksi nykyisestä. Veron määräämistä koskevan säännönmukaisen valituksen määräaika ehdotetaan pidennettäväksi 30 päivästä kolmeen vuoteen ja samalla perustealitussäännös ehdotetaan kumottavaksi. Muutoksilla pyritään parantamaan muutoksenhakumenettelyn tehokkuutta ja selkeyttä sekä lisäämään verovelvollisen oikeusturvaa. Valtion verotulojen oikea-aikaisen kertymisen varmentamiseksi hallitus ehdottaa valmisteveron maksamisen määräaika aiennettavaksi keskimäärin kolmella päivällä. Hinnanerokorvauksia takaisin perittäessä määrätään korvaukselle korko ja tällöin perusteetonta korvausta voidaan myös korottaa.

Hallituksen esitykseen sisältyy lisäksi tarkistuksia ja täsmennyksiä muun ohella lain soveltamisalaa, veron maksupaikkaa, veronlisäystä, ennakkotietoa sekä pakkokeinoja ja esitutkintaa samoin kuin veronhuojennusta koskeviin säännöksiin. Eräisiin lainkohtiin ehdotetaan myös tehtäväksi teknisluonteisia selvennyksiä.

Hallitus ehdottaa, että lainmuutokset saatetaisiin voimaan vuoden 1989 alusta lukien.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1988

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mäki-Hakola, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Ajo, Ala-Kapee, Hokkanen, Järvenpää, Laaksonen, Lahti-Nuuttila, Malm, Mattila, Mäki-

pää, Rusanen, Sasi, Savolainen, Tenhiälä, Viljanen ja Vähäkangas sekä varajäsenet Härmäläinen, Isohookana-Asunmaa, Pelttari ja Vihriälä.
